

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta / E18 Turun kehätie

Kaavoitus- ja ympäristölautakunta 26.01.2017 § 3

Ympäristöpäällikkö, maankäyttöpäällikkö, kaupunginarkkitehti ja yhdyskuntatekniikan päällikkö:

Lausuntopyyntö

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Naantalin kaupungin lausuntoa E18 Turun kehätien välillä Naantali-Raisio parantamishanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Kaupunginhallitusta pyydetään varaamaan tilaisuus lausunnon antamiseen mm. ympäristönsuojelu-, maankäyttö-, terveydensuojelu- ja sosiaaliasioita käsitteleville lautakunnille. Lausunto pyydetään antamaan 31.1.2017 mennessä (Naantalin kaupungille myönnetty lisäaikaa 7.2.2017 saakka).

Ympäristövaikutusten arviointimenettely/tiesuunnitteluprosessi

YVA-menettely jakautuu kahteen vaiheeseen; arviointiohjelma- ja arviointiselostusvaiheeseen. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä laaditaan aluksi ympäristövaikutusten arviointiohjelma, joka on suunnitelma siitä, mitä vaihtoehtoja tutkitaan, mitä vaikutuksia arvioidaan sekä miten ja millä tarkkuudella arviointi tehdään. Arviointiohjelman jälkeen tehdään varsinaisen vaikutusten arviointi ja sen tulokset kootaan YVA-selostukseen. YVA-selostuksessa esitetään hankkeen eri vaihtoehtojen ympäristövaikutukset, vertailut ja arvioinnin johtopäätökset. Arviointimenettely päättyy, kun yhteysviranomainen antaa lausuntonsa YVA-selostuksesta.

E18 Turun kehätiehanke Naantali-Raisio YVA-menettelyssä hankkeesta vastaava on Varsinais-Suomen ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri-vastuualue. YVA-lain mukaisena yhteysviranomaisena toimii Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat-vastuualue.

E18- Turun kehätiehankeessa YVA-menettely ja tiesuunnitteluprosessi kytkeytyvät toisiinsa. Tien yleissuunnitelma on aina laadittava sellaisissa hankkeissa, joihin sovelletaan YVA-menettelyä. Kun ympäristövaikutusten arviointiselostus on valmis ja siitä on saatu yhteysviranomaisen lausunto, ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri-vastuualue päättää jatkosuunniteluun valittavasta vaihtoehdosta. Suunnittelua jatketaan yhdistämällä Naantalin ja Raision vaihtoehtoista hankevaihtoehto, josta laaditaan yleissuunnitelma. YVA-menettelyssä esille tulleet vaikutukset otetaan huomioon, niitä täsmennetään ja pyritään lieventämään ja ehkäisemään laadittavissa yleis- ja tiesuunnitelmissa.

Yhteysviranomainen antoi lausuntonsa YVA-ohjelmasta kesäkuussa 2016. Tämän jälkeen laadittiin YVA-selostus, joka valmistui joulukuussa 2016. Yhteysviranomainen antaa lausuntonsa YVA-selostuksesta maaliskuussa 2017. Tämän jälkeen hankkeesta vastaava päättää jatkosuunnitteluun valittavan vaihtoehdon ja laaditaan maantielain mukainen yleissuunnitelma. Yleissuunnitelma valmistuu syksyllä 2017.

Arvioidut vaihtoehdot

Hankealue käsittää noin 9 kilometrin matkan Naantalin Kuparivuoren tunnelista Raision Juhaninkujan liittymään. Hankkeessa on muodostettu Naantalin osuudelle kolme ja Raision osuudelle kaksi varsinaista kehittämisvaihtoehtoa, jotka voidaan yhdistää keskenään vapaasti valittavalla tavalla. Näissä vaihtoehdoissa E18 Turun kehätie parannetaan nelikaistaiseksi eritasoliittymillä varustetuksi väyläksi nykyiselle paikalleen Naantalin osalta Järvelän eritasoliittymästä itään ja Raision osalta koko suunnittelualueella.

Kummankin kaupungin osalta kehittämisvaihtoehtojen lisäksi on muodostettu ns. 0-vaihtoehto (ei parantamistoimia) ja 0+-vaihtoehto (pieniä parantamistoimia).

Arvioidut vaihtoehdot Naantalin kaupungin alueella ovat:

VE 0

Naantalin vaihtoehto 0 (NaVE0) vastaa tiejärjestelyiltään nykytilannetta eikä suunnittelualueen tiestölle tehdä parantamistoimenpiteitä.

VE 0+

Naantalin vaihtoehdossa 0+ (NaVE0+) E18 Turun kehätie pysyy nykyisellään, kehätietä parannetaan pienin toimenpitein. Kehätien ja Ruonan yhdystien tasoliittymä muutetaan liikennevalo-ohjatuksi liittymäksi.

VE 1

Naantalin vaihtoehdossa 1 (NaVE1) E18 Turun kehätie parannetaan nelikaistaiseksi eritasoliittymillä varustetuksi väyläksi nykyiselle paikalleen Järvelän eritasoliittymästä itään. Ajoinerotetaan toisistaan keskikaiteella tai keskialueella. Järvelän eritasoliittymä parannetaan siten, että eritasoliittymään toteutetaan suorat rampit myös saariston suuntaan. Ruonan yhdystien kohdalle toteutetaan risteyssilta.

VE 3

Naantalin vaihtoehdossa 3 (NaVE3) E18 Turun kehätie parannetaan nelikaistaiseksi eritasoliittymillä varustetuksi väyläksi nykyiselle paikalleen Järvelän eritasoliittymästä itään. Ajoinerotetaan toisistaan keskikaiteella tai keskialueella. Järvelän eritasoliittymä muutetaan puolinelialiliittymäksi, jossa silmukkarampit ovat risteyssillan länsipuolella. Myös Ruonan yhdystien kohdalle toteutetaan puolinelialin muotoinen eritasoliittymä, jossa sil-

mukkarampit ovat risteyssillan länsipuolella.

VE 4

Naantalin vaihtoehdossa 4 (NaVE4) E18 Turun kehätie parannetaan neli-kaistaiseksi eritasoliittymillä varustetuksi väyläksi nykyiselle paikalleen Järvelän eritasoliittymästä itään. Ajouradat erotetaan toisistaan keskikaiteella tai keskialueella. Järvelän eritasoliittymä parannetaan siten, että eritasoliittymään toteutetaan suorat rampit myös saariston suuntaan. Ruonan yhdystien kohdalle toteutetaan eritasoliittymä, jossa on suorat rampit. Vanton eritasoliittymän Naantalin suunnan rampit poistetaan ja kehätien Raision suunnan pohjoinen ramppi rakennetaan uudelleen kauemmaksi kehätiestä.

VE 2 on karsittu jatkotarkastelusta, koska vaihtoehto on liikenteellisesti hankala ja kustannuksiltaan kallis toteuttaa.

Vaikutusten merkittävyyden ja vaihtoehtojen vertailu

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on käsitelty E18 Turun kehätien välillä Naantali–Raisio parantamisen aiheuttamat suorat ja välilliset ympäristövaikutukset YVA-lain ja -asetuksen edellyttämällä tavalla ja tarkkuudella seuraaviin asiakokonaisuuksiin:

- Liikenne
- Melu
- Päästöt ja ilman epäpuhtaudet
- Tärinä
- Maa- ja kallioperä sekä luonnonvarojen käyttö
- Pinta- ja pohjavedet
- Luonnonolot ja luonnon monimuotoisuus
- Maisema ja kulttuuriympäristö
- Yhdyskuntarakenne ja maankäyttö
- Elinkeinoelämä
- Ihmisten elinolot, viihtyvyys ja terveys.

Arviointiselostuksessa on jokainen arvioitu asiakokonaisuus käsitelty omina kappaleinaan.

Oheismateriaalina oli taulukkomuodossa vaihtoehtojen vertailu ja toteuttamiskelpoisuus.

Arvioinnin perusteella kaikki arvioidut vaihtoehdot ovat toteuttamiskelpoisia, eikä arvioinnissa tullut esiin seikkoja, jotka estäisivät jonkin vaihtoehdon toteuttamisen. Kaikilla kehitettävillä vaihtoehdoilla (VE1, VE3 ja VE4) on sekä myönteisiä että kielteisiä ympäristövaikutuksia.

Asemakaavoitus

Kaikki vaihtoehdot tukeutuvat pääosin nykyisen asemakaavan mukaisiin aluevarauksiin, mutta joitakin tilavarauksia täytyy todennäköisesti laajentaa jokaisessa vaihtoehdossa. Erityisesti Järveläntien liittymäratkaisut tulevat vaatimaan asemakaavallisia muutoksia. Vaihtoehto 3 sisältää kaavallisia muutostarpeita Viluluodossa ja vaihtoehto 4 Luolalassa.

Ramppiratkaisun vaikutukset kaupunkikuvaan ja maisemaan

Eritasoliittymät tilavarauksineen ovat maankäytöllisesti suuria ratkaisuja ja niillä on voimakas erottava vaikutus jalankulkijoiden ja pyöräilijöidenkin kokemassa kaupunkikuvassa.

Järveläntien kaikki ramppivaihtoehdot vaikuttavat merkittävästi kaupunkikuvaan. Vaihtoehdon 1 ja 4 rampit aiheuttaisivat suuria kallioleikkauksia, kevyenliikenteen järjestelyillä olisi oma erityinen lisävaikutuksensa alueeseen vaihtoehdossa 1. Vaihtoehto 3 puolestaan vaikuttaisi eniten Luolalanjärven maisema-alueeseen ja luontopolkuun. Vaihtoehdot 1 ja 4 pienentäisivät hieman Humaliston alueen kaavoitettavaa tonttimaata, Vaihtoehto 3 puolestaan vaikeuttaisi Armonlaaksontien ja radan välisen alueen käytettävyyttä sekä vaikuttaisi kaupunkiin saapumisen maisemaan.

Ruonan Yhdystien ratkaisusta vaihtoehdon 1 vaikutus maisemakokonaisuuteen on selkeästi pienin. Vaihtoehdon 3 luoteenpuoleinen ramppi kulkee hyvin läheltä Viluluodon nykyistä asutusta, nykyisen asemakaavassa osoitetun puistoalueen kautta. Vaihtoehto 4 pienentää hieman nykyistä asemakaavoitettua tonttimaata kaakossa. Vaihtoehdossa 3 kevyen liikenteen reitti sijoittuu Ruonan yhdystien pohjoispuolelle, joka ei ympäröivän maankäytön kannalta ole toivottavaa. Vanton ramppiratkaisusta vaihtoehdon 3 eteläosalla ja vaihtoehdon 4 pohjoisosalla on pienin vaikutus maisemaan.

Vanton ramppiratkaisusta vaihtoehdolla 4 on selkeästi pienin vaikutus maisemaan. Riippuen jatkosuunnittelusta se saattaa myös helpottaa Vanton liittymäalueella pesivän, vaarantuneeksi luokitellun liejukan suojelua sekä Armonlaaksontien pohjoisenpuoleista maankäyttöä.

Manner-Naantalin osayleiskaava

Manner-Naantalin osayleiskaavaa on laadittu samaan aikaan E-18 Turun kehätien parantamissuunnitelman kanssa. Osayleiskaava on menossa valtuuston käsittelyyn 30.1.2017. Viimeinen tarkistettu kaavaehdotus, joka on päivätty 11.1.2017, mahdollistaa kaikki ympäristövaikutusten arvioinnissa mukana olleet vaihtoehdot. Osayleiskaava lähtee siitä, että liikenneratkaisu tehdään yhteistyössä kaupungin ja tieviranomaisen kanssa yleissuunnitelman laatimisen yhteydessä.

Eri vaihtoehdoilla on maankäytön suunnittelun kannalta kuitenkin erilaisia vaikutuksia. Liikenteen sujuvuuden ja alueiden saavutettavuuden kannalta

VE4 tukee osayleiskaavan ratkaisuja parhaiten. VE3 ramppiratkaisut vaikuttavat epähavainnollisemmilta ja sulkevat nykyisen yhteyden E-18 ja radan väliselle alueelle. Tälle alueelle sijoittuu muumiparkki ja sitä on osayleiskaavaprosessissa tutkittu paitsi pysäköinnin laajentamiseen myös rakentamiseen. Rakennukset suojaisivat Viluluodon asutusta E-18 kehätieltä tulevalta liikennemelulta. Maisemallisten vaikutusten suhteen VE4 on raskain.

E-18 kehätie on Manner-Naantalin osayleiskaavassa Vantontien ja Järveläntien liittymien välisellä alueella määritelty raskaan liikenteen laatukäytäväksi, joka toimii yhteytenä satamaan Luonnonmaalle ja saaristoon. Kaupunkikuvallisiin ratkaisuihin tulee taajaman kohdalla kiinnittää erityistä huomiota. Osayleiskaavamääräys antaa hyvän pohjan jatkosuunnittelulle.

YVA-selostus on luettavissa osoitteessa:

www.ymparisto.fi/E18turunkehatieYVA

Oheismateriaalina olivat arvioidut vaihtoehdot ja yhteenvetotaulukko vaihtoehtojen ympäristövaikutuksista ja vaikutusten merkittävytydestä.

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta / E18 Turun kehätie

YVA-selostus muodostaa monipuolisen ja laajan tietopaketin päätöksentekoa ja jatkosuunnittelua varten. Naantalin osalta kaikki arvioidut kehittämissvaihtoehdot (VE1, VE3 ja VE4) ovat YVA-selostuksen mukaan toteuttamiskelpoisia eikä vaihtoehtojen välillä ole suuria eroja.

Naantalin kaupunginhallitus on kokouksessaan 16.5.2016 YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa pitänyt tiesuunnitelman laatimista erittäin tärkeänä ja esittänyt, että Naantalin alueelle tulisi voida mahdollisimman nopealla aikataululla suunnitella toteutettaviksi tarvittavat kaistajärjestelyt ja eritasoratkaisut, jotka sijoittuvat nykyisen tielinjauksen paikalle. Näin ollen vaihtoehdot 0 ja 0+ eivät riittävästi tue kaupungin näkemyksiä liikenteen aiheuttamien haitallisten ympäristövaikutusten poistamiseksi, liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden lisäämiseksi sekä maakäytön ja elinkeinoelämän kehittämiseksi. Sen sijaan kehittämissvaihtoehdoissa esitetyt tien parantamisen hyödyt ovat kiistattomat. Naantalin kaupungin kannalta on tärkeää, että hankkeen suunnittelua jatketaan kehittämissvaihtoehtojen (VE1, VE3 ja VE4) pohjalta, joilla saavutetaan erittäin suuria myönteisiä vaikutuksia liikenteeseen ja suuria myönteisiä vaikutuksia ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja terveyteen.

E18-tien kehittäminen nelikaistaiseksi eritasoliittymillä varustetuksi väyläksi Järveläntien liittymästä alkaen itään eli Raisen suuntaan turvaa Naantalin sataman ja suurteollisuuden sekä elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä Naantalissa. Väylän toimiessa kaupungin sisääntuloväylänä tulee suunnitte-

lussa huomioida kaupunkikuvalliset seikat erityisesti Ruonan yhdystieltä itään päin.

Nykyisten liittymien parantaminen eritasoliittymiksi siirtää liikennettä Aurinkotie-Raisiontie akselilta E18-tielle ja siten helpottaa kaupunkirakenteen kehittämistä Naantalissa ja Raisiossa. Vaihtoehdon VE3 silmukkarampit Järvelän ja Ruonan yhdystien eritasoliittymissä rajoittavat nykyistä ja suunniteltua maankäyttöä. Arviointiselostuksessa kehittämisvaihtoehtojen vaikutukset ovat varsin samankaltaiset. Tehdyn arvioinnin perusteella Naantalin tavoitteisiin parhaiten vastaisi perusvaihtoehto 4 kuitenkin niin, että Ruonan yhdystien liittymässä Armonlaaksontien eteläpuolelle tutkittaisiin silmukkaramppivaihtoehtoa.

YVA-selostuksen mukaan melunormit eivät ylitä Viluluodon asuinalueella eikä selostuksen mukaan alueella ole meluntorjuntatarvetta. Melutasot Viluluodon alueella ovat tien lähettyvillä kuitenkin 50-55 dB ja suuressa osassa aluetta 45-50 dB. Viluluodon asukkailta on tullut tieliikenteen melua koskevia yhteydenottoja ympäristöviranomaisille. Melusteiden rakentamisesta Viluluodon asuinalueen meluntorjuntaan tulisi tutkia jatkosuunnittelussa.

Erikoiskuljetusten mitoitusvaatimukset ja vaarallisten aineiden kuljetusten mahdolliset reittivaihtoehdot tulee selvittää jatkosuunnittelussa.

YMPÄRISTÖPÄÄLLIKKÖ:

Kaavoitus- ja ympäristölautakunta antaa YVA-selostuksesta edellä esitetyn lausunnon.

KOKOUSKÄSITTELY:

Käsittelyn aikana esittelijä täydensi lausuntoa seuraavasti: Viimeinen tarkistettu kaavaehdotus, joka on päivätty 11.1.2017, mahdollistaa kaikki ympäristövaikutusten arvioinnissa mukana olleet vaihtoehdot.

KAAVOITUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA:

Edellä esitetyn perusteella kaavoitus- ja ympäristölautakunta päättää esittää lausuntonaan seuraavaa:

YVA-selostus muodostaa monipuolisen ja laajan tietopaketin päätöksentekoa ja jatkosuunnittelua varten. Naantalin osalta kaikki arvioidut kehittämisvaihtoehdot (VE1, VE3 ja VE4) ovat YVA-selostuksen mukaan toteuttamiskelpoisia eikä vaihtoehtojen välillä ole suuria eroja.

Naantalin kaupunginhallitus on kokouksessaan 16.5.2016

YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa pitänyt tiesuunnitelman laatimista erittäin tärkeänä ja esittänyt, että Naantalin alueelle tulisi voida mahdollisimman nopealla aikataululla suunnitella toteutettaviksi tarvittavat kaistajärjestelyt ja eritasoratkaisut, jotka sijoittuvat nykyisen tielinjauksen paikalle. Näin ollen vaihtoehdot 0 ja 0+ eivät riittävästi tue kaupungin näkemyksiä liikenteen aiheuttamien haitallisten ympäristövaikutusten poistamiseksi, liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden lisäämiseksi sekä maakäytön ja elinkeinoelämän kehittämiseksi. Sen sijaan kehittämisvaihtoehdoissa esitetyt tien parantamisen hyödyt ovat kiistattomat. Naantalin kaupungin kannalta on tärkeää, että hankkeen suunnittelua jatketaan kehittämisvaihtoehtojen (VE1, VE3 ja VE4) pohjalta, joilla saavutetaan erittäin suuria myönteisiä vaikutuksia liikenteeseen ja suuria myönteisiä vaikutuksia ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja terveyteen.

E18-tien kehittäminen nelikaistaiseksi eritasoliittymillä varustetuksi väyläksi Järveläntien liittymästä alkaen itään eli Raision suuntaan turvaa Naantalin sataman ja suurteollisuuden sekä elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä Naantalissa. Väylän toimiessa kaupungin sisääntuloväylänä tulee suunnittelussa huomioda kaupunkikuvalliset seikat erityisesti Ruonan yhdystieltä itään päin.

Nykyisten liittymien parantaminen eritasoliittymiksi siirtää liikennettä Aurinkotie-Raisiontie akselilta E18-tielle ja siten helpottaa kaupunkirakenteen kehittämistä Naantalissa ja Raisiossa. Vaihtoehdon VE3 silmukkarampit Järvelän ja Ruonan yhdystien eritasoliittymissä rajoittavat nykyistä ja suunniteltua maankäyttöä. Arviointiselostuksessa kehittämisvaihtoehtojen vaikutukset ovat varsin samankaltaiset. Tehdyn arvioinnin perusteella Naantalin tavoitteisiin parhaiten vastaisi perusvaihtoehto 4 kuitenkin niin, että Ruonan yhdystien liittymässä Armonlaaksontien eteläpuolelle tutkittaisiin silmukkaramppivaihtoehtoa. Viimeinen tarkistettu kaavaehdotus, joka on päivätty 11.1.2017, mahdollistaa kaikki ympäristövaikutusten arvioinnissa mukana olleet vaihtoehdot

YVA-selostuksen mukaan melunormit eivät ylitä Viluluodon asuinalueella eikä selostuksen mukaan alueella ole meluntorjuntatarvetta. Melutasot Viluluodon alueella ovat tien lähettyvillä kuitenkin 50-55 dB ja suuressa osassa aluetta 45-50 dB. Viluluodon asukkailta on tullut tieliikenteen melua koskevia yhteydenottoja ympäristöviranomaisille. Melusteiden rakentamista Viluluodon asuinalueen

meluntorjuntaan tulisi tutkia jatkosuunnittelussa.

Erikoiskuljetusten mitoitustarpeet ja vaarallisten aineiden kuljetusten mahdolliset reittivaihtoehdot tulee selvittää jatkosuunnittelussa.